

e-novičke

september 2011

Dragi bralci, šolsko leto se je začelo in z njim tudi številne dejavnosti, povezane z izobraževanjem in učenjem. Prav zato morda ni nenavadno, da je tokratna številka najboljšejša doslej. Prav posebej bi vas radi opozorili na **razpis za Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja 2011**, ki bo odprt od 15. septembra do 14. oktobra. Sicer pa, veliko je novega, zato vam želim prijetno branje, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-3
Izpeljali smo pilotno izvedbo programa Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih	2
Rezultati zadnjega postopka presoje vlog za podaljšanje pravice do uporabe zelenega znaka POKI	2
Projekti ESS	3-4
Zaključili smo s temeljnim usposabljanjem izvajalcev programa UŽU Razgibajmo življenje	3
Teden vseživljenjskega učenja 2011	4
Razpis za Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja 2011	4
Mednarodno sodelovanje	4-5
Seminar Finska in Slovenija: Aktualna vprašanja izobraževanja odraslih	4
Pomembne publikacije	5-6
Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS 2011	5
Priseljenci, manjšine in neskladje na trgu dela?	5
Vrednotenje politik: obzorja nove miselnosti	6
Vabimo	6-7
Povabilo na usposabljanja o uporabi multimedijev v podporo kulturi učenja	6
Pripravljamo	7-8
Letni posvet o izobraževanju odraslih 2011	7
Iz drugih virov	8-12
Določila zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami veljajo izjemoma tudi za odrasle	8
Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2011/2012	8
Izšel je bilten Globalne mreže učečih se	9
Državna poročila o Akcijskem načrtu za izobraževanje odraslih	9
Znaš, nauči drugega	10
Strategija kakovostnega staranja in solidarnosti med generacijami do leta 2020	10
Mednarodna raziskava o karieri doktorjev znanosti	10
Osma številka NoviSIO	11
10. vseslovenski festival nevladnih organizacij LUPA	11
Seznanjanje z novostmi v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v EU	12
in še vrsta drugih novic	12-29

Izpeljali smo pilotno izvedbo programa Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih

23. avgusta 2011 smo za zaključeno skupino učiteljev Šolskega centra Rudolfa Maistra iz Kamnika v njihovih prostorih uspešno izpeljali pilotno izvedbo programa *Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih*. Izvajalka programa je bila zunanja sodelavka ACS, mag. *Andreja Jelen Mernik*. Delavnico je obiskalo 17 udeležencev. Razen enega so bile vse udeleženke ženske, večina jih v izobraževalni organizaciji opravlja delo učitelja.

Pripravili smo analizo evalvacijskih vprašalnikov, ki vam jo na kratko predstavljamo:

- Zanimalo nas je, kako so bili udeleženci na splošno zadovoljni z izpeljanim spopolnjevanjem. Dobrih 70 % jih je odgovorilo, da so bili zelo zadovoljni, drugi so bili zadovoljni. Tudi s predstavljenimi vsebinami spopolnjevanja so bili udeleženci programa zadovoljni v enakem odstotku: 70 % zelo zadovoljnih, drugi zadovoljni.
- Posebej nas je zanimalo, ali je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ustrezno. Vsi so napisali, da je bilo razmerje primerno, vsebine so zelo uporabne – ne le pri delu, ampak tudi v vsakdanjem življenju. Med najzanimivejšimi vsebinami so izpostavili: načrtovanje in organizacija časa, načrtovanje in osebna učinkovitost ter oblikovanje in postavljanje ciljev.
- Pohvalili so uporabljene metode dela in napisali, da je bila predavateljica pri podajanju vsebin zelo sistematična, posamezne vsebine pa je odlično popestrila z različnimi življenjskimi zgodbami in praktičnimi primeri.
- Udeleženci so bili zadovoljni tudi s celotno organizacijo spopolnjevanja. Vzdušje v času izobraževanja je bilo prijetno in sproščeno in je – kljub veliki vročini v tistih dneh – dobro vplivalo na počutje.

Udeleženci so med drugim napisali, da je dobro načrtovanje časa težava, s katero se vsakodnevno srečujejo, zato je začetek šolskega leta ravno pravi čas za izpeljavo delavnice z obravnavano vsebino.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Rezultati zadnjega postopka presoje vlog za podaljšanje pravice do uporabe zelenega znaka POKI

V Sloveniji je v tem trenutku [31 organizacij](#) za izobraževanje odraslih, ki so nosilke [zelenega znaka POKI](#), kar pomeni, da sistematično skrbijo za svojo kakovost in kakovost svojih storitev [po modelu POKI](#). V začetku septembra smo na ACS zaključili postopek presoje [vlog za podaljšanje pravice](#) do uporabe zelenega znaka POKI za izobraževalne organizacije, ki jim je pravica do uporabe znaka potekla 30. junija 2011. V pregled in obravnavo smo do roka prejeli pet vlog, vendar se je pri presoji doseganja kriterijev za podaljšanje pokazalo, da mora vseh pet organizacij poslati dopolnitev vloge z dodatnimi dokazili. Na podlagi pregleda predloženih dopolnitev vlog smo štirim organizacijam podaljšali pravico do uporabe zelenega znaka POKI,

eni organizaciji pa je bil izdan sklep, da se ji pravica ne podaljša, saj ne dosega vseh petih zahtevanih kriterijev.

V preteklih sedmih letih in pol, kolikor ACS podeljuje [pravico do uporabe zelenega znaka POKI](#), se je pokazalo, da izobraževalne organizacije kažejo velik interes po obnavljanju pravice. Ugotavljamo, da večina izobraževalnih organizacij, ki so po zaključku [projekta POKI](#) vsaj enkrat podaljšale pravico do uporabe znaka, na ACS redno (to pomeni vsaki dve leti, saj se pravica do uporabe znaka podeljuje za obdobje dveh let) pošlje vlogo za podaljšanje pravice do uporabe znaka. V postopku presoje vlog se sicer v veliko primerih zgodi, da morajo organizacije – bodisi zaradi nejasnih priloženih pisnih dokazil ali zato, ker dokazila za posamezen kriterij vlogi sploh niso priložena – predložiti dopolnitev vloge. V takih primerih ACS organizacijam pripravi strokovno povratno informacijo za posamezen kriterij, ki ga organizacija ne dosega in tudi predlaga primere ustreznih dokazil za posamezen kriterij.

Že iz samih vlog za podaljšanje pravice je razvidno, da smo pri številnih organizacijah za izobraževanje odraslih resnično uspeli spodbuditi kontinuirano skrb za presojanje in razvijanje kakovosti. To je bil tudi naš temeljni namen pri vpeljavi te spodbude za načrtna in sistematična vlaganja v kakovost izobraževanja odraslih.

Naslednji postopek presoje vlog za podaljšanje pravice do uporabe zelenega znaka POKI bomo izpeljali v decembru. Rok za predložitev vlog je 15. december 2011.

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Zaključili smo s temeljnim usposabljanjem izvajalcev programa UŽU Razgibajmo življenje z učenjem

V avgustu smo zaključili z vsemi aktivnostmi v okviru *Temeljnega usposabljanja izvajalcev programa UŽU Razgibajmo življenje z učenjem*. 24-urnega usposabljanja, ki smo ga izvajali maja in junija, se je udeležilo 32 udeležencev iz 17 izobraževalnih organizacij, ki so bile izbrane na *Javnem razpisu za sofinanciranje izobraževalnih programov za dvig ravni pismenosti in Projektno učenje za mlajše odrasle od 2010 do 2013*. Temeljno usposabljanje je potekalo v okviru podprojekta Usposabljanje za razvoj pismenosti, ki ga denarno podpirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Prva delavnica (30. maj 2011) se je pričela z uvodom v usposabljanje (*mag. Estera Možina*), sledilo pa je predavanje *dr. Sabine Jelenc Krašovec* o pomenu izobraževanja kot poti za socialno vključevanje starejših odraslih. Izvajanje programa v praksi je predstavila *mag. Andreja Jelen Mernik*. **Druga delavnica** (31. maj 2011), pod vodstvom *dr. Ane Krajnc*, je bila v celoti namenjena značilnostim učenja starejših. **Tretja delavnica** (23. junij 2011), ki jo je vodila *mag. Estera Možina*, je tekla ob predstavitev prvega dela

izvedbenih načrtov učiteljev, v katerih so predstavili potrebe po tem programu v lokalnem okolju ter priložnosti za sodelovanje z ustanovami v lokalnem okolju pri izvajanju programa. Na koncu so bila predstavljena navodila za pripravo I. in II. dela izvedbenega načrta, ki so ga morali učitelji oddati v 30-ih dneh po zaključku organiziranega dela usposabljanja.

Za izvajanje programa se je usposobilo 30 strokovnih delavcev iz 16 izobraževalnih organizacij po Sloveniji.

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2010

Razpis za Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja 2011

Od 15. septembra do 14. oktobra 2011 bo odprt razpis za Priznanja Andragoškega centra Slovenije (ACS) za promocijo učenja in znanja za leto 2011. K sodelovanju vabimo vse državljane RS ter Slovence po svetu in v zamejstvu.

Priznanja v okviru Tedna vseživljenjskega učenja (TVU) podeljujemo vse od leta 1997. Do sedaj je svoje zgodbe predstavilo že 174 posameznikov, skupin, društev, ustanov, podjetij in lokalnih skupnosti, ki so s svojimi dosežki dokazali, da je z učenjem mogoče izboljšati kakovost življenja sebi in drugim, si ustvariti boljše pogoje za učenje, izboljšati zaposlitvene možnosti, osebno napredovati ipd. Njihove zgodbe si lahko preberete na strani <http://tvu.acs.si/priznanja/dobitniki/>.

Vabimo vse, ki v svojem okolju prepoznate posameznika, skupino ali ustanovo, ki je z lastnim učenjem ali strokovnim delom lahko zgled drugim, da ga/jo predlagate za priznanje. Vse informacije bodo od 15. septembra dostopne na spletni strani <http://tvu.acs.si/priznanja/> ali pri Katarini Šešet (T: 01 5842 560).

Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Seminar Finska in Slovenija: Aktualna vprašanja izobraževanja odraslih

Finski partnerji prihajajo na strokovni obisk v Slovenijo v številčni, 25-članski zasedbi. Pri nas se bodo mudili med 25. in 29. septembrom. Namen obiska je srečanje s slovenskimi kolegi, izmenjava izkušenj in iskanje možnosti za sodelovanje v prihodnje.

Priložnost želimo izkoristiti za soočenje strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih obeh držav, ki ga organizirata Zveza finskih centrov za izobraževanje odraslih in Andragoški center Slovenije v sodelovanju z Društvom za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje.

Seminar, ki bo 27. septembra 2011 v hotelu Lev v Ljubljani, smo poimenovali *Finland & Slovenia: Current Issues in Adult Education* ([program](#)). Podrobneje se bomo posvetili naslednjim temam: izobraževanje migrantov in

starejših odraslih, medgeneracijsko sožitje in lokalni razvoj. V plenarnih nastopih in kasneje v 'učnih kavarnah' bomo izmenjali poglede in pridobljene izkušnje. Srečanje bomo popestrili z video predstavitvami in nastopom predstavnika učečih se.

Dan pred seminarjem, 26. septembra, bodo gostje s Finske obiskali še Glotta Novo in Andragoški center Slovenije.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011

Sredi julija je v tiskani obliki izšla *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011* (v nadaljevanju *Bela knjiga*). Minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič, je ob tej priložnosti dejal, da je to pomemben dokument in dobra referenčna točka za prihodnje ekipe.

V proces nastajanja *Bele knjige* je bilo dejavno vključenih več kot 80 strokovnjakov, ki so v dveh letih pripravili strokovne podlage za sistematično in strokovno utemeljeno preoblikovanje in dograjevanje sistema vzgoje in izobraževanja v Sloveniji za posamezna področja vzgoje in izobraževanja ([rešitve](#)).

Uvodno poglavje *Bele knjige*, ki obravnava splošna vprašanja, je sestavljeno iz treh delov: štirih *temeljnih splošnih načel*, *skupnih ciljev* vzgoje in izobraževanja ter *izzivov in strateških usmeritev*. V drugih poglavjih so obravnavana posamezna področja sistema vzgoje in izobraževanja (vrtci, osnovna šola, srednja šola, vzgoja in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, vzgoja in izobraževanje nadarjenih, vzgoja in izobraževanje na narodno mešanih območjih v Sloveniji, izobraževanje odraslih, zasebne šole in vrtci, glasbeno šolstvo, izobraževanje strokovnih delavcev in njihov profesionalni razvoj).

Javna predstavitev izhodišč tega strateškega dokumenta, ki niso zavezujoča za šolsko politiko, bo **20. septembra** na Brdu pri Kranju. Sprva napovedane javne razprave o novih smernicah izobraževanja v parlamentu ne bo.

Vira:

<http://www.delo.si/novice/politika/izsla-nova-bela-knjiga-o-vzgoji-in-izobrazevanju.html> in *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS 2011*

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Priseljenci, manjšine in neskladje na trgu dela?

Cedefop je izdal študijo *Priseljenci, manjšine in neskladje na trgu dela?* s podnaslovom *Neusklajenost veščin med priseljenci in etničnimi manjšinami v Evropi* ([Migrants, minorities, mismatch? Skill mismatch among migrants and ethnic minorities in Europe](#)).

Študija poudarja, da potencial priseljencev in etničnih manjšin v Evropi kljub demografskim spremembam, ko delno rešitev za pomanjkanje aktivnega prebivalstva predstavljajo prav priseljenci, še vedno ni v celoti prepoznan. Pomembno je, da se priseljencem priznajo njihove kvalifikacije, drugače imajo težave pri zaposlovanju. Eno izmed vprašanj, na katera poskuša odgovoriti študija, je, ali so njihove veščine v skladu z njihovimi službami. Da bi poiskali odgovor, so analizirali literaturo in podatke za 15 evropskih držav iz evropske baze podatkov *European social survey* (ESS) za leta 2002, 2004, 2006 in 2008. Ugotovili so, da je za tiste priseljence, ki so se šolali v državi izvora, značilno večje neskladje na trgu dela kot za tiste priseljence, ki so se šolali v državi sprejema. Potrebno bi bilo izboljšati dostop do služb za priseljence in etnične skupine, hkrati pa jim omogočiti tudi več usposabljanj, zlasti jezikovnih. Oviri pri zaposlovanju priseljencev sta nepriznavanje kvalifikacij in diskriminacija. Etnične skupine se počutijo še bolj diskriminirane kot priseljenci. Priseljenci iz tretjih držav so v večji meri brezposelni kot priseljenci iz držav Evropske unije, pogosto imajo slabše službe in višje kvalifikacije od zahtevanih. Brezposelnost je manjša med moškimi, starejšimi delavci in tistimi, ki so nedavno pridobili izobrazbo. V tistih državah, kjer je pojav diskriminacije pogostejši, je tudi brezposelnost večja.

Novica o izidu publikacije je objavljena na [spletni strani Cedefopa](#).

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Vrednotenje politik: obzorja nove miselnosti

Knjige s področja vrednotenja politik so največkrat namenjene ožjemu krogu bralcev – poznavalcev in praktikantov. Zato je ta, ki so jo napisali dva sociologa, biologinja in ekonomist, zastavljena povsem drugače. Gre za prvo knjigo pri nas, ki ni prvenstveno namenjena evalvatorjem, ampak splošni javnosti, zlasti civilni družbi, študentom, novinarjem in tudi tistemu delu uradništva, ki se z vrednotenjem politik srečuje le občasno pri zasledovanju drugih, zanje pomembnejših zadev. V našem prostoru pomeni eno od najbolj izčrpnih utemeljitev potrebe po razvoju evalvacijske kulture (*dr. Štrajn* v spremni besedi). Je prispevek k ne-tehničnemu poznavanju vrednotenja politik in to predvsem s stališča kritike prevladujočih praks, ki, kot ugotavljajo pisci, dvigujejo predvsem veliko prahu, prinašajo pa malo ali skoraj nič od tistega, čemur so prvenstveno namenjene.

Več o vsebini lahko preberete v [daljši predstavitvi](#).

Dr. Vida A. Mohorčič Špolar (vida.mohorcic-spolar@guest.arnes.si), Brezovica pri Ljubljani

VABIMO

Povabilo na usposabljanja o uporabi multimedijev v podporo kulturi učenja

Moč filma, televizije in novih medijev nam ni neznana, pa vendar se redkeje lotevamo vključevanja videa in novih medijev v izobraževalne, informativne in druge dogodke. To spoznanje je na ACS botrovalo odločitvi, da smo v letu 2010 v okviru promocijske kampanje *Zgledi vlečejo* pripravili enodnevni izobraževalni

program, ki smo ga poimenovali *Uporaba multimedijev v podporo kulturi učenja*, in uspešno izvedli tri pilotna usposabljanja.

Tudi letos vas vabimo na tri izvedbe omenjenega programa, ki so namenjene udeležencem z manj izkušnjami pri uporabi multimedijev za promocijo kulture učenja. Nagovoriti želimo različne ciljne skupine, zato so vsebinski poudarki prilagojeni povabljenim:

- **Prvo usposabljanje**, ki bo v torek, **11. oktobra 2011**, bo namenjeno učiteljem družboslovnih vsebin in drugim pedagoškim delavcem višjih razredov osnovne šole in srednjih šol, mentorjem v krožkih ter društvih, predstavnikom nevladnih organizacij (NVO), svetovalcem in organizatorjem, še posebej neformalnih oblik učenja odraslih, izvajalcem TVU, animatorjem kulturnih dejavnosti, organizatorjem prostovoljskih, društvenih in drugih dejavnosti. Vsebinski poudarek bo na multimedijih za promocijo prostovoljstva. Podrobnejše informacije in prijavnica so objavljeni na spletni strani: <http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=754>.
- **Drugo usposabljanje** bo v torek, **18. oktobra 2011**. Namenili smo ga svetovalcem na zavodih za zaposlovanje, ki obravnavajo starejše brezposelne osebe, mentorjem, svetovalcem, organizatorjem in izvajalcem vseživljenjskega učenja, še posebej neformalnih oblik učenja odraslih, izvajalcem TVU, animatorjem in strokovnim sodelavcem univerz za tretje življenjsko obdobje, izvajalcem programov medgeneracijskega učenja in učenja ranljivih skupin prebivalstva, predstavnikom društvenega življenja upokojencev, lokalnih skupnosti, prostovoljskih in drugih organizacij (npr. NVO). Vsebinski poudarek bo na multimedijih za promocijo aktivnega staranja. Podrobnejše informacije in prijavnica so objavljeni na spletni strani: <http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=755>.
- Učiteljem v programih za odrasle (PUM, UŽU), mentorjem, svetovalcem, organizatorjem in izvajalcem izobraževanja odraslih (tudi v centrih vseživljenjskega učenja) ter svetovalcem na zavodih za zaposlovanje, izvajalcem TVU, mentorjem v krožkih ter društvih ter predstavnikom nevladnih organizacij (NVO) pa smo namenili **tretje usposabljanje**, ki bo v sredo, **26. oktobra 2011**. Vsebinski poudarek bo na multimedijih za promocijo trajnostnega razvoja. Podrobnejše informacije in prijavnica bodo po 17. septembru 2011 objavljeni na spletni strani: <http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=756>.

Vljudno vabljeni!

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

PRIPRAVLJAMO

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2011

Lanski letni posvet o izobraževanju odraslih je ob koncu novembra oziroma začetku decembra v Hotel Habakuk v Mariboru privabil okrog 230 udeležencev. Prispevki in fotografije z dogodka so na ogled na spletni strani <http://pro.acs.si/lp2010>.

Letošnji posvet bo nekoliko prej, **15. in 16. novembra 2011**, organiziran na drugi lokaciji, ki do tega trenutka še ni dorečena. Nosil bo naslov *Izobraževanje odraslih kot odgovor na vrednote v globalni družbi*. Tudi tokrat bo dogodek za Ministrstvo za šolstvo in šport izpeljal Andragoški center Slovenije.

Informacije o tradicionalnem srečanju mreže izvajalcev in drugih deležnikov na področju izobraževanja odraslih boste lahko po 20. septembru spremljali na spletni strani <http://pro.acs.si/lp2011>.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Določila zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami veljajo izjemoma tudi za odrasle

V Uradnem listu RS 58/2011 (22. julij 2011) je izšel [Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami](#) (ZUOPP-1), ki ureja usmerjanje otrok, mladoletnikov in polnoletnih oseb s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami ter določa načine in oblike izvajanja vzgoje in izobraževanja. Določbe tega zakona veljajo izjemoma tudi za izobraževanje polnoletnih oseb nad 21. letom starosti do vključno 26. leta starosti, ki:

- se neprekinjeno izobražujejo v prilagojenih programih poklicnega in strokovnega izobraževanja z enakovrednim izobrazbenim standardom ter posebnega rehabilitacijskega programa,
- so vključene v program izobraževanja in usposabljanja za odrasle, ki je del posebnega programa za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju.

Ta zakon je začel veljati 6. avgusta 2011, uporabljati pa se bo začel 1. septembra 2012.

Vir: http://www.zizmond.info/zakoni/IO_tem.htm

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2011/2012

Vlada RS je na seji 28. julija 2011 sprejela [Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2011/2012](#), s katerim omogoča brezposelnim osebam pridobitev osnovnošolske, srednješolske (poklicne, splošne in strokovne), višje izobrazbe ter vključitev v druge splošne javno veljavne izobraževalne programe za odrasle, ki prispevajo k ponovnemu socialnemu vključevanju skupin s posebnimi potrebami in pri udeležencih spodbujajo nadaljnje možnosti za učenje in vključevanje v vseživljenjsko izobraževanje.

Program bo v šolskem letu 2011/2012 omogočil izobraževanje predvidoma 3.000 brezposelnim osebam, med katerimi bo predvidoma 1.000 oseb novih.

Vir: <http://www.mdds.gov.si/si/splosno/cns/novica/article/1939/6726/30db736cd0/>

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšel je bilten Globalne mreže učečih se

Lani smo pisali o tem, da so se mednarodne konference CONFINTEA VI udeležili tudi predstavniki učečih se. Njihov glas je prek *Winifred Hignell*, izvoljene predstavnice [Globalne mreže učečih se](#), zastopan tudi v procesu uresničevanja *Belemskega akcijskega načrta*. *Winifred* je namreč članica posvetovalne skupine, ki jo je iz vrst različnih deležnikov v izobraževanju odraslih ustanovil Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje (UIL) v Hamburgu. Skupina se je maja letos sestala že drugič in razpravljala o dogodkih, ki so sledili prej omenjeni konferenci.

V biltenu Globalne mreže učečih se ([Let's TALK – the Global Adult Learners' Update](#)), ki sta ga pripravili *Winifred Hignell* in *Fiona Boucher* iz Škotskega partnerstva za učenje, so predstavljeni splošni dosežki po konferenci CONFINTEA VI ter specifični, vezani na delovanje Globalne mreže učečih se. Predstavljeni so tudi rezultati sestanka posvetovalne skupine, med katerimi sta tudi pobuda o ustanovitvi platforme za glas učečih se, za katero naj bi vsaka država prispevala svojega ambasadorja učečih se, ter predlog vprašalnika o vključenosti slednjih v politiko in načrtovanje izobraževanja odraslih. Končno različico vprašalnika bo UIL poslal pristojnim ministrstvom, prejeti odgovori pa naj bi bili vključeni v nacionalna poročila držav članic UNESCO oziroma v triletno Globalno poročilo o izobraževanju in učenju odraslih.

Tretje srečanje posvetovalne skupine za CONFINTEA VI je načrtovano v jeseni 2012, kmalu zatem pa se lahko nadejamo tretje izdaje biltena Globalne mreže učečih se. Upamo, da bodo v njem prikazani rezultati gornje ankete čim bolj spodbudni.

Vir: Let's TALK – the Global Adult Learners' Update

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Državna poročila o Akcijskem načrtu za izobraževanje odraslih

Akcijski načrt izobraževanja odraslih [Za učenje je vedno pravi čas](#) (2008–2010) je prvi ponudil niz skupnih prednostnih nalog, ki jih je treba spodbujati v sektorju izobraževanja odraslih. Med drugim je predstavil odprto metodo koordinacije in tako pospešil evropsko sodelovanje njenih različnih deležnikov.

Državna poročila sta za Evropsko komisijo pripravili podjetji GHK Consulting in Research voor Beleid. Temeljijo na analizah strokovnjakov iz posameznih držav, ki so bile opravljene s pomočjo obstoječe nacionalne literature, in poročilu CONFINTEA VI. Državna poročila so bila uporabljena tudi na zaključni konferenci o rezultatih izvajanja Akcijskega načrta za izobraževanje odraslih (Budimpešta, 7. do 9. marec 2011), o kateri smo pisali v [aprilskih e-Novičkah](#).

Letna poročila po državah so objavljena na [Cedefopovi spletni strani](#).

Vir: spletna stran Cedefop, [9. avgust 2011](#)

Priredil: Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Znaš, nauči drugega

Mreža univerz za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) je zasnovala koncept in model medsebojnega darovanja znanja. Gre za gibanje *Znaš, nauči drugega* (*Each One Teach One – EOTO*), ki spodbuja učenje računalništva v dvojicah in skrbi za krepitev medgeneracijskega sodelovanja. V gibanje se je dejavno vključilo podjetje S&T Slovenija, ki je naredilo tudi plakate in posnetke o tem, kako sodelujejo njihovi zaposleni in študenti UTŽO. Video posnetki so objavljeni na [spletni strani podjetja](#). S sodelovanjem podjetja in nevladne organizacije se ustvarja širok prostor za medsebojno učenje.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje in podjetje S&T Slovenija pripravljata konferenco z naslovom *Znaš, nauči drugega*, ki bo **15. septembra 2011** v prostorih Narodnega muzeja Slovenije – Metelkova. Namenjena je razmisleku o prostovoljnem učenju v dvoje, e-kompetencah starejših, sodelovanju podjetja in nevladne organizacije in t.i. naložbeni filantropiji. Podrobnejše informacije o konferenci so objavljene v [vabilu](#).

Vir: Novice U3-12 2011, spletna stran S&T Slovenija

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Strategija kakovostnega staranja in solidarnosti med generacijami do leta 2020

Univerza za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) je poletne dni namenila sooblikovanju in usklajevanju besedila *Strategije kakovostnega staranja in solidarnosti med generacijami do leta 2020*. Dr. Dušana Findeisen je pripravila oziroma dopolnila besedilo za razpravo. V enem od ukrepov imajo namen opozoriti na to, da lahko mediji pripomorejo k spremembi enostranske podobe starejših v družbi. V slovenskih javnih občilih je podoba starejših – v primerjavi z mediji v nekaterih drugih evropskih državah, kot sta Francija in Nemčija – najpogosteje dihotomna (starejši so močni in modri ali pa so šibki in odvisni) in s tem nezadovoljiva in nestvarna. UTŽO sodeluje tudi pri oblikovanju drugih ukrepov, ki se dotikajo kulture starejših.

Vir: Novice U3-12 2011

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Mednarodna raziskava o karieri doktorjev znanosti

Statistični urad RS (SURS) je na spletni strani objavil prve rezultate mednarodno usklajene (OECD, UNESCO, Eurostat) statistične raziskave o karieri doktorjev znanosti. Namen vzorčne raziskave je bil spremljati zaposlitve in kariere doktorjev znanosti in njihovo mednarodno mobilnost. V raziskavo so bile zajete osebe z doktoratom znanosti v starosti do vključno 69 let, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v Sloveniji.

Vprašalnik je zajemal pet vsebinskih sklopov:

- izobraževanje, povezano s pridobitvijo doktorata,
- zaposlitev,
- mednarodna mobilnost,
- karijerne izkušnje ter
- osebne karakteristike.

Rezultati raziskave so pokazali, da je bilo konec leta 2009 v Sloveniji skupaj 6.477 doktorjev znanosti v starosti do vključno 69 let, od tega 62 % moških. Skoraj 60 % jih je bilo starih od 35 do 54 let, 18 % vseh doktorjev znanosti pa je naziv pridobilo pred 35. letom starosti. Največ doktorjev znanosti je doktoriralo iz naravoslovnih ved (27 %), tehniških in tehnoloških ved (22 %), družbenih ved (20 %), najmanj pa jih je doktorat pridobilo iz kmetijskih ved (6 %).

Kar 92 % doktorjev znanosti je bilo zaposlenih, 6 % je bilo neaktivnih, 1 % pa brezposelnih. Več kot polovica (54 %) je bila zaposlena v visokošolskem sektorju, dve petini je bilo visokošolskih učiteljev, 10 % pa direktorjev, menedžerjev ali visokih uradnikov. 79 % doktorjev znanosti se je v svoji osnovni zaposlitvi ukvarjalo z raziskovanjem in/ali z eksperimentalnim delom, največji delež raziskovalcev je bil v visokošolskem sektorju (90 %), od tega 36 % raziskovalk.

Doktorji znanosti so bili z zaposlitvijo zadovoljni, saj jih 68 % v zadnjih desetih letih ni zamenjalo službe oziroma delodajalca, 78 % vseh zaposlenih doktorjev znanosti je imelo osnovno zaposlitev za nedoločen čas. Več kot 40 % jih je bilo zelo zadovoljnih s samostojnostjo na delovnem mestu, z intelektualnim izzivom in lokacijo zaposlitve; največjo stopnjo nezadovoljstva pa so izrazili glede možnosti za napredovanje in dohodkov iz dela.

14 % doktorjev znanosti je bilo v zadnjih desetih letih mednarodno mobilnih, dobra desetina pa je v zadnjih desetih letih začasno bivala v tujini. Večina se je vrnila zaradi družinskih ali osebnih razlogov in zaradi dejavnikov, povezanih z zaposlitvijo. 6 % se jih namerava v enem letu začasno odseliti iz Slovenije, večina iz akademskih razlogov in razlogov, povezanih z zaposlitvijo.

Vir: spletna stran SURS, [31. maj 2011](#)

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Osma številka NoviSIO

Izšla je [osma številka NoviSIO-082011](#), ki jo pripravljajo v Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport.

10. vseslovenski festival nevladnih organizacij LUPA

Od 12. do 16. septembra teče 10. vseslovenski festival nevladnih organizacij LUPA 2011, katerega častni pokrovitelj je *dr. Danilo Türk*, predsednik Republike Slovenije.

Festival je namenjen promociji slovenskega nevladnega sektorja, ozaveščanju širše javnosti o vlogi in pomenu nevladnih organizacij ter zahvali organizacijam za njihov prispevek k blaginji.

V tednu festivala bodo organizirane različne delavnice, okrogle mize, srečanja, novinarska konferenca ter bazar nevladnih organizacij. Na bazarju, katerega častni pokrovitelj je *Zoran Janković*, župan Mestne občine Ljubljana, se bo predstavilo več kot 150 nevladnih organizacij. Bazar bo v četrtek, 15. septembra, od 11. do 18. ure v središču Ljubljane.

Več informacij in program festivala so objavljeni na strani: <http://www.cnvos.si/article/id/1740/cid/152>.

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Seznanjanje z novostmi v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v EU

Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (European Centre for the Development of Vocational Training – [Cedefop](#)) ponuja dve 'udobni' možnosti za spremljanje novosti s področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja:

- prva je Cedefopov spletni časopis Cedefop Newsletter, ki prinaša novice, informacije o dogodkih in izdanih dokumentih o politiki v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v Evropi,
- druga pa je Cedefopov VETAlert, ki vas bo obveščal o novih publikacijah v Cedefopovi knjižnici.

Povezavo do obrazca za naročilo obeh virov najdete na [spletni strani Cedefopa](#).

Peter Monetti (peter.monetti@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Academia – mobilnosti za karijerne svetovalce iz izobraževanja in zaposlovanja

Projekt Academia, ki zagotavlja praktično usposabljanje za karijerne svetovalce s področja izobraževanja in zaposlovanja, podpira evropski program Vseživljenjsko učenje Leonardo da Vinci Mobilnost.

Zavod RS za zaposlovanje v okviru Nacionalnega centra za informiranje in poklicno svetovanje (NCIPS / Euroguidance Slovenia) sodeluje v Akademii kot gostitelj evropskih svetovalcev od leta 2005, v letu 2012 pa bomo že tretje leto zapored tudi slovenskim svetovalcem omogočili usposabljanje v tujini. Okoli 250 novih udeležencev se vsako leto udeleži mobilnosti v povprečno 40-ih organizacijah gostiteljicah. Mobilnosti so objavljene v katalogu na spletni strani <http://www.academia-europe.eu>.

Cilji Academia mobilnosti so:

- priprava evropskih programov usposabljanja za karijerne svetovalce,
- promocija izmenjav dobrih praks med evropskimi kariernimi svetovalci ter
- vzpostavitev formalnih in neformalnih mrež med evropskimi svetovalci.

Vsa usposabljanja trajajo en teden, in sicer med februarjem in majem. Udeleženci si morajo v izbranem tednu študijskega obiska sami urediti odsotnost z dela v dogovoru s svojim delodajalcem. Z dotacijo, ko jo prejmejo, pokrijejo stroške nastanitve, poti, dnevnic in zdravstvenega zavarovanja med mobilnostjo.

Delovni jezik na usposabljanju je večinoma angleščina, včasih pa tudi francoščina, nemščina ali španščina. Januarja in februarja je organiziran tečaj konverzacije angleščine za udeležence.

Vsak izmed udeležencev v državi gostiteljici predstavi slovenski sistem izobraževanja in karierne orientacije, po koncu usposabljanja pa napiše študijski dnevnik.

Poklicni svetovalci in šolski svetovalni delavci se z usposabljanj vračajo navdušeni. Njihove študijske dnevnike lahko preberete na spletnih straneh http://www.ess.gov.si/files/2911/academia_2011.pdf in http://www.ess.gov.si/files/1385/studijski_dnevniki_zbornik_%20academia.pdf, v nadaljevanju pa objavljamo le kratke zapise.

Mag. Sabina Škarja (sabina.skarja@ess.gov.si), Zavod RS za zaposlovanje, Nacionalni center za informiranje in poklicno svetovanje

Preprečevanje in usmerjanje osipnikov v srednjem izobraževanju

Zadnji teden februarja sem se udeležila študijskega obiska z naslovom *Preprečevanje in usmerjanje osipnikov v srednjem izobraževanju* v Kuopiu na Finskem. Skupaj z enajstimi udeleženci iz osmih držav sem imela priložnost spoznati finski šolski in svetovalni sistem, ukrepe za preprečevanje osipništva, obiskati različne šole in spoznati delček finske kulture in njihov način življenja.

V nadaljevanju bi vam rada predstavila pregled programov za preprečevanje osipništva na Finskem:

- **Poklicni začetek** (*Vocational start*) in **Rehabilitacijsko vodenje za dijake s težavami** (*Rehabilitative instruction and guidance*) sta enoletna programa na poklicnih šolah, namenjena otrokom, ki morajo po uspešno zaključeni osnovni šoli razviti učne navade, socialne spretnosti, imajo zdravstvene, socialne in čustvene težave ali potrebujejo dodatno poklicno svetovanje (opravljajo lahko npr. več krajših delovnih praks). Po zaključenem programu se 90 % otrok vključi v redne poklicne programe.
- **Delovni center** (*Workshop*) – program predstavlja začasno prekinitev šolanja in je namenjen otrokom in mladostnikom, ki imajo socialne in/ali psihične probleme ter potrebujejo individualno vodenje. Delovanje teh centrov financirajo občine. Delovni centri so trgovine, kjer prodajajo različne izdelke udeležencev, v ozadju trgovine pa so delavnice, kjer delajo udeleženci 3 ure dnevno (na fotografiji). Pokrivajo različna področja dela: lesarstvo, kovinarstvo, šiviljstvo, računalništvo. Cilj programa je, da se vsak mladostnik brez izobrazbe vrne v šolo in pridobi poklic. To uspe 70 % udeležencem.
- Osipništvo skušajo preprečiti tudi z **mrežo svetovalnih delavcev in drugih ljudi** (npr. razrednik, mentor na delovnem mestu), ki pomagajo dijaku s težavami, in **kariernim svetovanjem**, s katerim pričnejo v 7. razredu osnovne šole (predmet v urniku) in nadaljujejo v času celotne srednje šole.

Maja Krajnc (maja.krajnc@gmail.com), Srednja elektro-računalniška šola Maribor

Karierna orientacija in prehod iz izobraževanja na trg dela v španski Galiciji

Med 20. in 25. marcem 2011 sem se v okviru projekta mobilnosti Academia 2011 udeležila študijskega obiska v Santiagu de Compostela (na fotografiji), glavnem mestu španske Galicije.

Glavni cilj študijskega obiska je bil seznanitev s španskim izobraževalnim sistemom in principi delovanja kariernega svetovanja. Vendar pa je študijski obisk dosegel še veliko drugih ciljev, med njimi vsekakor velja izpostaviti mreženje in izmenjavo informacij o šolskih sistemih, politikah zaposlovanja in svetovanja pri zaposlitvah med udeleženci iz drugih evropskih držav. Prijetna in pisana skupina strokovnih delavcev, zaposlenih v javnih in zasebnih organizacijah, iz Belgije, Finske, Francije, Italije, Norveške, Slovenije in Velike Britanije je potovala po Galiciji, si ogledala srednješolske ustanove, center za zaposlovanje invalidov, univerzo, zavod za zaposlovanje, središča za karierno svetovanje znotraj kulturnega centra in svetovalni center za šolsko mladino ter šolski muzej. Spoznali smo se s paletto svetovalnih možnosti, ki jih nudi Galicija različnim ciljnim skupinam, da zaustavi rast brezposelnih (v Španiji imajo trenutno 20-odstotno stopnjo nezaposlenosti).

Med vsemi ustanovami, ki smo jih obiskali, sta pustila name največji vtis dve:

- COGAMI center – galicijsko združenje invalidnih oseb, ki se kljub rasti nezaposlenosti v Španiji in nenehnemu sklicevanju na recesijo lahko pohvali, da jim z inovativnimi prijemi in izkoriščanjem svojih prednosti uspeva dvigovati število zaposlitev med svojimi invalidnimi člani ter
- Univerza Santiago de Compostela, ki omogoča mladim na trgu dela stalno pretočnost informacij, pomembnih za prehod iz izobraževanja na trg dela.

Za nadvse prijetno druženje, vodenje, koordiniranje in spoznavanje zgodovinsko-kulturnih in gastro-etnoloških značilnosti Galicije je poskrbela naša galicijska koordinatorka *Emilia Lamelas Farina*.

Tea Sulič (tea.sulic@ric-nm.si), Razvojno izobraževalni center Novo mesto

Študijski obisk v Nemčiji

V okviru projekta Academia sem se od 27. marca do 3. aprila letos udeležila študijskega obiska v mestu Mannheim. Gostitelj izmenjave je bila Visoka šola Zavoda za zaposlovanje (Hochschule der Bundesagentur für Arbeit – University of Applied Studies of the Federal Employment Agency). Udeleženci – bilo nas je pet – smo bili iz Francije, Slovenije, Španije in Švedske (na fotografiji).

Organizator se je potrudil in nam v petih dneh pripravil strokovno in kulturno bogat program. Obiskali smo zavod za zaposlovanje, CIPS, podjetje John Deere in njihovo šolsko delavnico. V okviru izobraževalnih dni smo se udeležili predstavitve poklica 'Fitnessökonom', natančno pa so nam predstavili tudi študij za svetovalnega delavca.

Če bo še priložnost, bi se takšne izmenjave z veseljem ponovno udeležila. Dobro je pogledati čez mejo in videti, kako delajo drugi. Tako začne človek razmišljati, kako dobro, morda tudi drugače delajo. Bogati nas izmenjava izkušenj in mnenj. Ne gre zanemariti dejstva, da spoznavamo različne kulture, njihov način mišljenja in delovanja. Ni treba, da smo istega mnenja, ali da se strinjamo z vsem in vsemi, pomembno je le, da prepoznamo razlike in jih znamo umestiti v svoj način mišljenja in dela.

Maja Dragan (maja.dragan@guest.arnes.si), ŠC Slovenske Konjice – Zreče

Strokovno usposabljanje na Islandiji

Od 3. do 10. aprila letos sem se udeležila študijske izmenjave Academia 2011 na Islandiji. Skupino je sestavljalo dvanajst svetovalcev iz Anglije, Finske, Francije, Norveške, Slovenije in Španije.

Da bi razumeli celotni sistem šolstva, zaposlovanja, kariernega svetovanja in drugih sistemov javnih služb na Islandiji, moramo najprej poznati nastanek otoka, njegovo zgodovino in predvsem razmere, v katerih so ljudje živeli v preteklosti in danes. Temu namenjam nekaj več pozornosti v [celotni predstavitvi](#), v tem krajšem sestavku pa bi rada opisala Srednji poklicni center Hringsja, ki smo ga obiskali, in opozorila na skrb, ki jo posvečajo zaposlenim.

Srednji poklicni center Hringsja je islandski izobraževalni center za osebe s posebnimi potrebami. V njem so tudi odrasli, ki so se prijaviili za izobraževanje, a hkrati potrebujejo izobraževalno in poklicno orientacijo in trening življenja v varnem okolju. Udeleženci so stari najmanj 18 let, najstarejši udeleženec jih šteje 63. Glavni cilj centra je, da se ljudje po končanem izobraževanju lahko vključijo v delovni proces oziroma so zaposljivi. Uspešnost doseganja cilja, ki so si ga udeleženci zastavili, je 70 do 80 %, a večina priznava, da se je izboljšala tudi njihova kakovost življenja. V večini primerov so tu nastanjeni ljudje z resnično tragičnimi življenjskimi zgodbami – travmami, nesrečami, dolgotrajnimi boleznimi, psihičnimi težavami in napačnimi življenjskimi odločitvami. Večina jih ima več kot eno diagnozo. Skoraj vsi pa so bili neustrezno vodeni v predhodnem izobraževanju. Vsako leto razpišejo le 20 prostih mest, prijavi pa se jih več kot 200. Sprejmejo le resne kandidate. Dokazati morajo, da se želijo resnično izobraževati, zato morajo na center poslati prošnjo, opraviti intervju in leto ali več pred tem obiskovati kratke tečaje socialnih veščin in osnovnih predmetov, kot so islandski jezik, matematika ipd.

Glede na natrpan urnik, oglede mnogih šol, zavodov in centrov pa vsekakor ne morem mimo skrbi za zaposlene. V vsakem, še tako majhnem prostoru se je čutilo, da ima zaposleni svoj prostor, kotiček za prehranjevanje in počitek. Skrb za njegovo psiho-fizično počutje je več kot očitna. Meja med nadrejenimi in zaposlenimi je zabrisana, morda celo več kot to. Sami vodje in ravnatelji so se imenovali organizatorji. Vedno in povsod so povedali, da so oni le tisti, ki diktirajo, delajo pa drugi. Vedno so izpostavili svoje zaposlene kot tiste, ki so zaslužni za dobro delo. Nek ravnatelj je z nasmehom na obrazu celo rekel: »*Ker sem slabo poučeval, so me postavili za ravnatelja.*« Učitelji so mu le smeje prikimali.

Maja Hartman (maja.hartman@guest.arnes.si), Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad – Ljubljana

Zapis iz dnevnika – Barcelona

V okviru študijske izmenjave Academia sem se v času od 4. do 8. aprila v Barceloni udeležila seminarja z naslovom *Vocational Information and Guidance as an Early School Leaving Prevention Tool, especially in transition period*.

Poudarek francosko-angleškega seminarja je bil na spoznavanju Katalonskega izobraževalnega sistema. Sodelovalo je devet kariernih svetovalcev (na fotografiji) iz štirih držav (Belgija, Francija, Norveška in Slovenija). Zanimiva družba in celodnevne dejavnosti. Kljub temu je ostalo nekaj časa tudi za spoznavanje lepote Barcelone: vsak dan smo se srečali na drugi lokaciji; vodja seminarja nam je dal le zemljevide za boljšo orientacijo – pravi mali izziv za branje zemljevidov, iskanje lokacij, navezovanje stikov ob iskanju določenih stavb.

In tukaj je zapis iz dnevnika:

»V torek, 5. aprila, smo imeli program od 9. do 18.30. Obiskali pa smo EAP (psihološko-pedagoški tim za svetovanje) in CRP (center za učenje) na Carrer de Thous 6-8 v Barceloni. Opremljena z zemljevidom in s precejšnjim časovnim 'zaletom', sem prišla do Service de Educatio. Pravočasno. Srečno naključje je bilo, da sem našla pravi vhod. Pri tem mi je pomagal kar mimoidoči, ki sem ga ogovorila. Kot se je izkazalo kasneje, je bil to Miquell Emike Agullo, tam zaposleni psiholog. Tam sem bila med prvimi: bravo zame!

Service de Educatio je center, ki na enem mestu združuje strokovnjake; tam imajo tudi knjižnico, ki oskrbuje učitelje na šolah s strokovno literaturo in napotki, in multimedijško učilnico. V Sloveniji ga lahko primerjamo z Zavodom RS za šolstvo, Centrom za poklicno izobraževanje in mobilno svetovalno službo na enem mestu. Strokovnjaki delajo na več šolah, na centru pa izmenjujejo svoje izkušnje in znanje ter skupaj interdisciplinarno in multidisciplinarno rešujejo probleme. Po besedah Miquella Emike Agullo je na tem centru zaposlenih 18 strokovnjakov različnih poklicnih profilov (pedagogov, psihologov, socialnih delavcev itd). V Barceloni je deset podobnih EAP in CRP centrov, v vsakem od desetih področij mesta po eden.«

Nadaljevanje dnevnškega zapisa si lahko preberete [tukaj](#).

Cvetka Semlak (cvetka.semlak@guest.arnes.si), Srednja lesarska šola v Mariboru

Poročilo o študijskem obisku Latvije

V tednu med 10. in 17. aprilom 2011 sem se udeležil študijskega obiska v glavnem mestu baltske države Latvije, Rigi. Skupino je sestavljalo dvanajst udeležencev iz osmih držav, in sicer: Belgije, Estonije, Finske, Francije, Norveške, Slovenije, Škotske in Španije.

Namen organizatorja je bil predstaviti organiziranost in povezovanje različnih ustanov, ki imajo v Latviji poslanstvo ozaveščanja, spodbujanja in motiviranja ljudi za dejavno in odgovorno vodenje svoje poklicne poti. V tednu, polnem izmenjav izkušenj, različnih pogledov in pristopov k podobnemu delu med udeleženci, smo bili deležni dobro organiziranih obiskov in predstavitev različnih ustanov: centra za usposabljanje

odraslih, srednje poklicne šole v Jelgavi, univerze v Rigi, zavoda za zaposlovanje, gimnazije Pargaujas, osnovne šole Pargaujas v Valmieri, mladinskega centra in nazadnje še rehabilitacijskega centra v Jurmali.

Gostitelj obiska nam je v tednu dni približal Latvijo – tako zgodovinsko kot geografsko, saj smo si ogledali ustanove v različnih mestih in bili deležni mnogih zgodbic, kar pa je seveda zelo pomembno pri razumevanju širšega konteksta trenutne situacije.

Latvijo trenutno teži visoka brezposelnost (državno povprečje 18 %, v nekaterih predelih tudi nad 25 %), beg možganov, pomanjkanje kakovostnih delavnih mest, nizek BDP ... Mnogi otroci odraščajo s svojimi starimi starši, saj so starši morali oditi na delo v tujino.

Velik napredek na področju vseživljenjske karijerne orientacije je Latvija začela doživljati v letu 2006, ko se je začela profesionalizacija kadrov, kar so v veliki meri omogočila sredstva Evropske unije. V program EU, katerega cilj je spodbujati in razvijati sposobnosti za samostojno upravljanje kariere, dostop do informacij, sodelovanje med lokalnimi akterji in izboljšanje kakovosti storitev, je dejavno vključena od leta 2007 (do 2013). V kratkem času je postorila veliko, še več izzivov pa je še pred njimi.

Jernej Prednik (jernej.prednik@ess.gov.si), Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Velenje

Študijski obiski Academia v Estoniji

Osrednja tema študijskega obiska Academia v Estoniji, ki sem se ga udeležil med 25. in 29. aprilom letos, je bilo mreženje oziroma vzpostavljanje učinkovitih mrež na delovnem mestu. V tem duhu so bile pripravljene predstavitve in ogledi ustanov, ki so sodelovale. Ogledali smo si univerzo, gimnazijo, zavod za zaposlovanje, mladinsko organizacijo in seveda fundacijo Innove, ki je bila naša gostiteljica in se na področju upravljanja s človeškimi viri ukvarja s promocijo in podporo projektom vseživljenjskega učenja.

Na izmenjavi smo dejavno sodelovali tudi udeleženci. Bilo nas je enajst (na fotografiji) iz sedmih različnih držav (Anglija, Francija, Irska, Latvija, Luksemburg, Slovenija in Španija). Vsak od nas je bil na svoj način povezan s poklicnim oziroma kariernim svetovanjem. Pripravili smo predstavitve primerov dobrih praks mreženja v domačem okolju.

Tipičen dan izmenjave se je začel ob devetih zjutraj, končal pa ob petih popoldne, temu pa je seveda sledilo še prijetno popoldansko in večerno druženje z drugimi udeleženci.

Po koncu delovnega tedna sem imel še nekaj časa, da sem si lahko ogledal nekatere znamenitosti in se prepustil vlogi turista v izredno očarljivem Talinu. Refleksija tega fantastičnega tedna pa traja še dolgo po povratku v domovino. Misel na izmenjavo v Estoniji mi zmeraj izriše velik nasmešek ob misli na nekaj neverjetnega, prijetnega in nepozabnega. Med udeleženci so se namreč spletle močne vezi in naslovna tema srečanja – mreženje – je med nami še kako zaživela tudi v praksi.

Tomaž Lašič (tomaz.lasic@ess.gov.si), Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Ptuj

Študijski obisk Academia na Danskem

V okviru študijske izmenjave za strokovnjake poklicnega izobraževanja in usposabljanja Academia sem se v začetku letošnjega maja udeležil enotedenskega študijskega obiska na Danskem, ki ga je gostila VIA University College. Izmenjavo že četrto leto zapored organizira Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Cilj programa je bil pridobiti informacije o organizaciji dela in izkušnjah na področju poklicnega svetovanja in usmerjanja, s poudarkom na preprečevanju predčasnega opuščanja (drop out) srednješolskega izobraževanja in obravnavanju tistih, ki so šolanje že opustili (mladi, stari od 17 do 25 let).

Udeleženci iz različnih dežel (Estonija, Finska, Francija, Islandija, Luksemburg, Norveška, Slovenija in Španija) smo predstavili izobraževalne sisteme držav ter primere dobrih praks v svojem okolju. Ogledali smo si dva centra za poklicno usmerjanje (Career Guidance Centers) in pet srednjih šol z različnimi koncepti preprečevanja oziroma obravnavanja predčasnega opuščanja šolanja.

Zelo pomemben za današnjo dansko družbo se mi zdi podatek, da se je v 15-ih letih spremenila paradigma poklicnega svetovanja in orientacije. Za vzgojo in izobraževanje veljajo trije aspekti: sociološki – državljan, humanistični – človek, ekonomski – zaposleni. Paradigma svetovalnega dela se je s predhodne mehkejše variante prelevila v dokaj trdo in rigorozno obliko:

- *ponudba* (prej) – *zahteve* (danes)
- *individualne potrebe* (prej) – *socialne potrebe* (danes)
- *pomoč* (prej) – *avtoriteta* (danes)

Perspektiva Danske je povečati odstotek šolanega prebivalstva z današnjih 84 na 95 % do leta 2015. Neizrečeno pa je ostalo vprašanje, ali je to tudi interes prebivalstva. Pri doseganju tega cilja je čutiti veliko političnega pritiska.

Ladislav Hočevar (ladislav.hocevar@guest.arnes.si), Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora

Vsakodnevni izzivi pri delu finskih svetovalcev

Pot v okviru študijskega obiska Academia 2011 me je vodila na Finsko, v mesto Porvoo, ki leži 50 km vzhodno od Helsinkov. Posebnost našega programa z naslovom *Vsakodnevni izzivi pri delu finskih svetovalcev*, je bil 'job shadowing'. To je pomenilo, da smo tri dni spremljali delo poklicnih svetovalcev, ki so zaposleni na enakih delovnih mestih kot mi.

To je pomenilo, da smo tri dni spremljali delo poklicnih svetovalcev, ki so zaposleni na enakih delovnih mestih kot mi.

V tednu od 8. do 15. maja letos sem tako spoznala osem poklicnih svetovalcev iz Estonije, Francije, Italije, Švedske in Velike Britanije (nekateri so na fotografiji) ter naše finske gostitelje, ki so poskrbeli, da smo poleg njihovega načina dela začutili tudi kulturo.

Ogledali smo si osnovno in srednjo šolo, fakulteto, različne centre za poklicno svetovanje, sama pa sem največ časa preživela na finskem zavodu za zaposlovanje. Urad je bil sodobno opremljen (računalniki s tiskalniki, LCD zasloni z obvestili in televizijskim programom, video konferenčna soba), samo delo svetovalcev pa presenetljivo podobno našemu. Zanimivo se mi je zdelo, da intenzivno sodelujejo s centri za socialno delo in šolami, več pozornosti pa namenijo delu z dolgotrajno brezposelnimi osebami. Lahko jih celo napotijo na brezplačen zdravniški specialistični pregled, če presodijo, da bi bilo pred reševanjem brezposelnosti potrebno urediti zdravstvene težave.

Po uradnem programu smo imeli dovolj časa tudi za kulinarčne specialitete z ribami, gozdnimi sadeži in prosom, za raziskovanje mesta, muzejev in trgovin, opazovanje ptic, učenje finskega jezika, savno ter klepet o državah, od koder prihajamo.

Katja Guštin (katja.gustin@ess.gov.si), Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Kranj

Norveška – izmenjava informacij in izkušenj s področja sistema izobraževanja in svetovanja

V maju mesecu sem se udeležila študijskega obiska v okviru programa Academia na Norveškem. Sodelovali smo predstavniki Anglije, Francije, Finske, Irske, Norveške, Slovenije in Španije (na fotografiji).

V okviru programa smo obiskali nižjo srednjo šolo, višjo srednjo šolo, karierni center in univerzitetni 'college'. Spoznali smo programe, ki jih posamezna ustanova izvaja, ter vlogo in naloge svetovalnih delavcev znotraj teh ustanov. Na univerzi, ki izobražuje svetovalne delavce (večinoma ob delu), so nam predstavili razvoj svetovalnega dela ter kompetence svetovalnih delavcev oziroma njihovo izobraževanje. Prisotni smo izmenjali informacije o izzivih, s katerimi se svetovalni delavci srečujemo v svojih državah. Najbolj pereča je situacija v nekaterih predelih Anglije, kjer je zaradi radikalnih političnih odločitev prišlo celo do ukinjanja svetovalnih služb. Ohranile naj bi se le še za osebe s posebnimi potrebami.

Vsi, ki so na Norveškem vključeni v redno izobraževanje, imajo z zakonom določeno pravico do svetovanja, medtem ko za odrasle le-ta ni zakonsko opredeljena. V Sloveniji smo lahko zadovoljni, da je *Zakon o urejanju trga dela*, ki je začel veljati s 1. januarjem 2011, opredelil kot ključno storitev za trg dela vseživljenjsko karierno orientacijo. Z njo ima vsakdo dostop oziroma pravico do svetovanja in pomoči v potrebnem obsegu, s čemer bi radi preprečili njegovo brezposelnost, ter hkrati obveznost, da dejavno prispeva k temu.

Na šolah, ki smo jih obiskali, nas je presenetila odprtost in sproščenost učencev in dijakov, ki je odraz zapisanega poslanstva oziroma pedagoških smotrov, po katerih je šola mesto, kjer se učenci radi zadržujejo in radi učijo, ker se tam dobro počutijo.

Obisk Norveške je bil tudi priložnost za spoznavanje njene kulturne dediščine ter tkanje pristnih vezi med udeleženci.

Sonja Mlejnik (sonja.mlejnik@ess.gov.si), Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Celje

Sistem svetovalnega dela v Uppsali

V tednu med 16. in 20. majem 2011 je potekal študijski obisk v mestu Uppsala na Švedskem pod koordinatorstvom Švedskega združenja kariernih svetovalcev (The Swedish Association of Guidance Counsellors) in Nacionalnega centra za informiranje in poklicno svetovanje (NCIPS / Euroguidance Slovenia), ki deluje pod okriljem Zavoda RS za zaposlovanje. Sodelovalo nas je deset kariernih svetovalcev iz osmih evropskih držav.

Tematika in cilj učne mobilnosti za karierne svetovalce v Uppsali je bila spoznavanje švedskega izobraževalnega sistema, dela kariernih svetovalcev na vseh ravneh izobraževanja, promocija in izmenjava dobrih praks med evropskimi kariernimi svetovalci ter vzpostavitev formalnih in neformalnih mrež med kariernimi svetovalci.

Podrobno poročilo s študijskega obiska na Švedskem si lahko preberete [tukaj](#).

Brigita Vončina (brigita.voncina@ess.gov.si), Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Ljubljana

Predstavitev Centra vseživljenjskega učenja Savinjska na Forumu o prihodnosti izobraževanja odraslih 2011

O tretjem mednarodnem *Forumu o prihodnosti izobraževanja odraslih* (v nadaljevanju Forum), ki je bil na Dunaju med 6. in 8. julijem, smo poročali že prejšnji mesec. Tokrat objavljamo zapis o predstavitvi Centra vseživljenjskega učenja Savinjska (v nadaljevanju CVŽU Savinjska), ki je med udeleženci Forumu vzbudila veliko zanimanje in živahno razpravo.

Glede na osrednjo temo konference sem se ob predstavitvi CVŽU Savinjska osredotočila na partnersko povezovanje in mreženje, ki sicer predstavlja pomemben element delovanja vseh štirinajstih centrov v Sloveniji, in sicer na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju:

- Na nacionalnem nivoju smo povezani v neformalno mrežo 14 centrov vseživljenjskega učenja, ki temelji na enotni zasnovi delovanja, povezujeta pa nas zlasti Andragoški center Slovenije in Ministrstvo za šolstvo in šport.
- Na regionalnem – projektnem - nivoju je za vsak center ključna mreža regionalnih konzorcijskih partnerjev, ki omogoča, da v okviru centra zajemamo različna strokovna področja svetovanja in vseživljenjskega učenja ter da so naše storitve kar najbolj dostopne vsem prebivalcem regije, tudi tistim, ki ne živijo ravno v urbanih središčih.
- Na lokalnem nivoju je nosilec delovanja svetovalnega središča lokalno partnersko omrežje s strateškimi in strokovnimi partnerji, ki usmerjajo delovanje in razvoj ter pomembno prispevajo k prepoznavnosti, pomenu in kakovosti delovanja svetovalnega središča.

Na konferenci smo izpostavili pomen in učinkovitost delovanja mrež in partnerstev, zlasti z vidika koristnosti za udeležence – uporabnike storitev – in izvajanja koherentne strategije vseživljenjskega učenja.

Razpravljali smo o organiziranosti mrež in pogojih za uspešno vodenje in delovanje partnerstev. Naš model delovanja je bil med udeleženci konference deležen velikega zanimanja, saj so naše izkušnje s sodelovanjem v različnih partnerstvih zelo pozitivne.

Vabim vas, da si preberete tudi [daljši članek](#) o sodelovanju na Forumu.

Franja Centrih (franja.centrih@upi.si), UPI – ljudska univerza Žalec

Zlate maturantke 2011

Letos je med 48 najboljšimi maturanti v Sloveniji vse možne točke doseglo tudi pet zlatih maturantk, ki so srednješolske programe zaključile v organizacijah za izobraževanje odraslih:

- *Barbara Berglez* je po zaposlitvi v osnovni šoli delo z otroki tako vzljubila, da se je odločila pridobiti poklic vzgojiteljice predšolskih otrok. S pomočjo profesorjev na Andragoškem zavodu Maribor – Ljudska univerza ji je to tudi uspelo.
- Isti poklic in vse možne točke na maturi sta si v letošnjem letu pridobili tudi *Alenka Zabret* in *Špela Markovič* iz UPI – ljudske univerze Žalec, ki sta na svoje dosežke ponosni. Za njun uspeh so po njunih besedah zaslužni tudi kakovostni predavatelji, ki so znali prepletati teorijo in prakso, ustrezna gradiva in prijazna ter razumevajoča podpora sodelavcev UPI-ja.
- Ljudska univerza Kranj se lahko pohvali s svojo letošnjo zlato maturantko, *Mojco Urh*. Program Vzgojitelj predšolskih otrok – poklicni tečaj je v zimskem roku poklicne mature opravila z odliko, kar LU Kranj potrjuje v prepričanju, da njihovo delo in znanje doseže prave ljudi.
- Prave ljudi pa dosežejo tudi na Srednji šoli na Dobi v Mariboru. *Nataša Vrhnjak* je ob vseh obveznostih in treh otrocih z najvišjimi ocenami zaključila poklicno maturo in zaključila program Ekonomski tehnik. Dokazala je, da je z visoko motivacijo in vodenim samoizobraževanjem ob podpori informacijske tehnologije to mogoče.

Vsem, ki so v letošnjem letu (zimski in spomladanski rok) na poklicni, splošni in mednarodni maturi dosegli vse možne točke, je na sprejemu 15. julija 2011 na Ljubljanskem gradu (na fotografiji) čestital minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič.

Petim zlatim maturantkam, ki s svojim izjemnim uspehom dajejo zgled in motivacijo drugim odraslim, čestitamo tudi sodelavci Andragoškega centra Slovenije. Čestitke pa gredo tudi strokovnim sodelavcem v organizacijah za izobraževanje odraslih, ki s pestro ponudbo izobraževalnih programov odraslim ponujajo nove priložnosti, da si pridobijo ustrezna znanja in izobrazbo ter tako poskrbijo za boljšo kakovost življenja.

Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Stališča in predsodki odraslih pri odločitvi za študij

Na Višji strokovni šoli ESIC Kranj izvajamo izredno izobraževanje za *višješolska programa ekonomist in poslovni sekretar*, od oktobra letos pa bomo izvajali tudi izredni *program organizator socialne mreže*. *Program ekonomist* izvajamo tudi kot redni program.

Nekaj predavateljev imamo domačih, nekaj zunanjih in mnogi med njimi, ki so navajeni predavati samo izrednim študentom, so začudeni, ko dobijo redne študente. Večina rednih študentov je manj motiviranih, njihovi cilji so bolj nejasni, še razpršeni, večina ne ve, kaj bo v življenju počela. Gospodarska kriza je za marsikoga še dodaten dejavnik, ki mu zmanjšuje voljo za študij. V nasprotju z njimi imajo izredni študenti do študija povsem drugačen odnos – njihov pristop je resen, odločitev za študij jemljejo kot obvezo, njihov cilj, uspešno zaključiti študij, je zelo jasen. Izredni študenti, ki so zaposleni, so s svojo vpetostjo v sedanji trenutek v študij zelo angažirano vključeni. Opažamo, da se za študij odločajo iz dveh razlogov:

- prvič, ker je to zahteva delovnega mesta – taki študenti se usmerijo izključno v svoj cilj; če je motivirana cela skupina, prevlada kolektivni duh, ki povezuje, združuje, še dodatno motivira, vzpostavljajo pa se tudi nova prijateljstva;
- drugi razlog je bolj osebne narave – posameznik zaradi materinstva, družinskih in delovnih obveznosti ali drugih okoliščin ni uspel začeti oziroma dokončati študija. Ko so ovire odstranjene, skrita želja dobi nov polet in takrat začneja razmišljati o izbiri šole, načinih študija, možnostih odplačevanja šolnine in organizaciji svojega prostega časa, kar je pomembno, saj je postavljena nova smer, nova prioriteta, druge pa se umikajo.

Že na uvodnem razgovoru s kandidatom za vpis je precej jasno, kateri razlog prevladuje. Običajno ga kandidat izrazi sam. Če je pri prvih zelo izrazita zunanja motivacija, je pri drugih notranja. Lahko pa se zgodi, da v času študija pri tistih, ki so se za študij »morali« odločiti, ponovno vzplamti zanimanje. Največkrat si takšen kandidat po končani višješolski stopnji zaželi študij nadaljevati.

Opažamo, da na odločitev za vpis v izredni študij še vedno pomembno vplivajo predsodki, npr. »saj sem prestar, prestara«. Meje v glavah so naše meje, pa vendar so tovrstni predsodki še precej prisotni, zlasti zato, ker so priročen izgovor za to, da stanje ostane takšno, kot je. Za tovrstne spremembe je treba nameniti svoj prosti čas in denar ter spremeniti svoje razvade.

Ideja vseživljenjskega učenja seveda ni vezana samo na formalno izobraževanje, se pa na samosvoj način kaže pri izrednem izobraževanju. Kolikor ljudi, toliko zgodb, vendar pa nas opogumljajo samo uspešne zgodbe, tiste s srečnim koncem. Zato je treba slediti pogumnim.

Lidija Grmek Zupanc (lidija.grmek@guest.arnes.si), Višja strokovna šola ESIC Kranj

Svetovalni telefon za starše

V okviru **Svetovalnega telefona**, ki deluje na Inštitutu za razvijanje osebne kakovosti, staršem ponujamo svetovanje po telefonu, osebno svetovanje pri nas na Inštitutu, tistim, ki to želijo, pa tudi osebni coaching. V

procesu coachinga usmerjamo udeležence k iskanju lastnih odgovorov in jih podpiramo pri hitrejšem doseganju zastavljenih ciljev, staršem pomagamo prepoznati neustrezne vzgojne metode in poiskati učinkovitejše alternative.

Področja svetovanja:

- izboljšanje otrokove motivacije za šolsko delo,
- razvijanje zaupanja, odgovornosti in spoštovanja,
- razumevanje, sprejemanje in nudenje podpore,
- razreševanje konfliktov,
- krepitev samozavesti in zdrave samopodobe,
- učinkovito postavljanje meja,
- preprečevanje rizičnega obnašanja.

Storitev je brezplačna, saj jo v okviru preventivnih programov sofinancira Urad za preprečevanje zasvojenosti Mestne občina Ljubljana.

Svetovalni telefon Inštituta za razvijanje osebne kakovosti (T: 01 4362 433) je odprt vsak delovnik med 13. in 14. uro. Staršem pa ponujamo tudi izobraževalno-svetovalni program priročnikov in CD avdio izobraževanja.

Podrobnosti so objavljene na spletni strani: <http://www.insti-rok.si>, več informacij pa lahko dobite tudi po telefonu, ki smo ga že navedli.

Slavica Jankovič (izobrazevanje@insti-rok.si), Inštitut za razvijanje osebne kakovosti

NE PREZRITE

Izšel je katalog Grundtvig delavnic za leto 2011/2012

V okviru Evropskega programa Vseživljenjsko učenje se je v letu 2009 začela izvajati nova decentralizirana akcija Grundtvig delavnice. Namenjene so osebam, starejšim od 18 let, ki nimajo statusa dijaka ali študenta in si želijo pridobiti mednarodno neformalno učno izkušnjo, ki ni vezana na poklicno in strokovno usposabljanje.

V katalogu delavnic je odraslim na voljo več kot 100 različnih delavnic na teme, kot so:

- znanost, vizualna umetnost, glasba ter druge teme, ki niso preveč odvisne od znanja tujih jezikov,
- učenje jezikov, zlasti za osebe, ki gradijo na osnovnih kompetencah (ali izboljšujejo te kompetence na specializiranih področjih) v jeziku države, kjer delavnico organizirajo (predvsem v jezikih, ki so manj razširjeni),
- razprave o vprašanih, ki so v skupnem evropskem interesu ter so namenjene spodbujanju večjega zanimanja za evropske zadeve pri odraslih,
- aktivno državljanstvo in medkulturni dialog.

Grundtvig delavnice trajajo od 5 do 10 dni in omogočajo brezplačno udeležbo na sami delavnici. Organizator delavnice krije stroške bivanja in prehrane, prav tako pa tudi stroške poti in zavarovanja udeleženca.

Delavnice so namenjene učečim se odraslim in ne strokovnemu osebju na področju izobraževanja odraslih. Prednostne ciljne skupini udeležencev so: osebe, ki so se predčasno prenehale šolati ali niso imele možnosti za pridobitev šolske izobrazbe, ter starejši.

Katalog delavnic je objavljen na spletni povezavi: <http://www.cmepius.si/vzu/grundtvig/delavnice.aspx>.

Katjuša Radinovič (katjusa.radinovic@cmepius.si), CMEPIUS

Društvo Senior vabi k vpisu v delavnice v sezoni 2011/2012

Društvo Senior Ljubljana, ki smo ga v e-Novičkah že večkrat predstavili, se ukvarja s spodbujanjem starejših k ponovni vključitvi v dejavno življenje. V ta namen organizirajo neformalne izobraževalne programe za starejše odrasle v obliki učnih delavnic angleščine, nemščine, italijanščine, španščine, angleškega branja, računalništva in digitalnega opismenjevanja, retorike, urjenja spomina ter vrsto predavanj s področja varovanja zdravja in s socialnega področja. Seznam letošnjih delavnic je objavljen tudi na spletni strani http://www.seniorji.info/SREDISCA_DRUZENJA_Drustvo_Senior. Organizirajo tudi izlete za ostarele, starejše odrasle, ki še niso upokojeni, odrasle s posebnimi potrebami, brezposelne in druge socialno izključene skupine.

Vpis poteka vsak delovni dan med 9. in 11. ter 14. in 16. uro na sedežu društva: Trg komandanta Staneta 4, Ljubljana. Zainteresirani lahko pokličete po telefonu (T: 040 751 087) ali pošljete vprašanje (E: senior.drustvo365@gmail.com).

Medgeneracijsko središče Društvo Senior poleg svoje redne ponudbe organizira posebne dogodke za babice in dedke, na katerih sodelujejo s svojimi vnučki. Vsi starejši, ne glede na to, ali so dejansko babice in dedki, imajo posebno priložnost, da se srečujejo, sodelujejo in družijo z otroki. V tem letu bodo tako kot v prejšnjem za babice in dedke ter njihove vnučke organizirali medgeneracijsko delavnico ročnega izdelovanja in skupnega učenja.

Daljši članek Saše Rudolf Šoba, v katerem je opisano tudi doživljanje otrok na takšnih medgeneracijskih srečanjih, si lahko preberete [tukaj](#).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Objavljen je javni razpisa za programe splošnega neformalnega izobraževanja odraslih od 2012 do 2014

9. septembra 2011 je bil v Uradnem listu RS (št. 71/2011) objavljen javni razpis za programe splošnega neformalnega izobraževanja odraslih od 2012 do 2014, ki jih delno financira Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada. Okvirna višina sredstev, ki so na razpolago za ta javni razpis, je 5.171.620 EUR.

Rok za prijavo je 14. oktober 2011 (do 12. ure). Prijavitelji naj pošljejo svoje prijave na naslov: Ministrstvo za šolstvo in šport, Sektor za izobraževanje odraslih, Masarykova 16, p. p. 104, 1001 Ljubljana.

Razpis z vso potrebno dokumentacijo je objavljen tudi na [spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport](#).

Informativni dan za potencialne prijavitelje bo v sredo, **21. septembra 2011**, ob 10. uri v prostorih Ministrstva za šolstvo in šport (Masarykova 16, Ljubljana).

Vira: spletna stran Ministrstva za šolstvo in šport in Uradni list RS, št. 71/2011

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Povabilo na letošnji festival za tretje življenjsko obdobje

Festival za tretje življenjsko obdobje 2011 bo že enajsto leto zapovrstjo ustvaril prostor za sodelovanje med generacijami, civilno družbo, prostovoljskimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami. S tem bo poskusil prispevati k trajnostnim medgeneracijskim rešitvam.

Cankarjev dom bo med **27. in 29. septembrom** odprl vrata medgeneracijskemu sožitju, ustvarjalnosti in izmenjavi idej. Časovno in vsebinsko se festival navezuje na 1. oktober, ki je mednarodni dan starejših, ter na 3. oktober, ki je mednarodni dan otroka.

Rdeča nit festivala in glavna tema tridnevne konference letošnjega festivala je posvečena letošnjemu evropskemu letu prostovoljstva. Organizatorji so k sodelovanju povabili vrtce in šole, da z ustvarjalnostjo otrok pokažejo, kako si predstavljajo prostovoljstvo; priložnost so ponudili dijakom in študentom, da povežejo svoje teoretično znanje s praktičnim razmišljanjem o pomenu prostovoljnega dela za izboljšanje družbene klime, ter izsledke strnejo v raziskovalnih delih; še posebej pa bodo nagradili tiste posameznike, ki so v preteklem letu dejavno sodelovali pri premoščanju medgeneracijskih razlik. S peštrim kulturnim programom, odprtimi delavnicami ter okroglimi mizami, bodo poskrbeli, da bo prav vsak na festivalu našel nekaj zase.

Tudi letos je festival prerasel okvire državnih meja, saj bodo na njem sodelovali tudi povabljeni gostje iz evropskih držav. Organizatorji pričakujejo 140 razstavljalcev, 2.500 nastopajočih, 200 dogodkov in 12.000 obiskovalcev.

Težko je naštetati vse dogodke, ki se bodo med 27. in 29. septembrom zvrstili v Cankarjevem domu, zato objavljamo povezavo na [zloženko](#), kjer najdete ves kulturni program, predavanja, srečanja in okrogle mize.

Vir: <http://www.f3zo.si>

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Povabilo na moderirano srečanje o medgeneracijskem učenju

Združenje izobraževalnih institucij, g.i.z., vabi mlade, malo manj mlade in starejše na dvodnevno moderirano srečanje z naslovom *Medgeneracijsko učenje – naša odločitev za prihodnost sožitja*, ki bo 14. in 15. oktobra 2011 v Ljubljani (natančne podatke o lokaciji bomo še sporočili).

Organizatorji srečanja smo mnenja, da gre za zelo pomembno temo, o kateri lahko razmišljamo le skupaj. Želimo si čim bolj pestro skupino in upamo, da se bomo na izobraževalnem dogodku zbrali ljudje vseh generacij, različnih poklicev in iz najrazličnejših organizacij in društev – vladnih, javnih, zasebnih. Povabilo tako velja zaposlenim, upokojenim, brezposelnim, prostovoljcem, študentom, družinam .... skratka vsem, ki vas ta tema zanima in ki želite po svojih najboljših močeh prispevati, o temi razmišljati ter se naučiti česa novega.

Vse izčrpne informacije o samem programu, ciljih in ciljni skupini ter načinu prijave boste našli v [vabilu](#).

Udeležba je brezplačna. Prosimo vas, da natančno preberete pogoje prijave in se čim prej prijavite ([prijavnica za organizacije](#), [prijavnica za posameznike](#)). Število mest je omejeno, zato bomo upoštevali vrstni red prijav.

Za vse informacije in vprašanja sem vam na voljo Karin Elena Sánchez (T: 051 311 510, E: zii.sekretarka@gmail.com).

Karin Elena Sánchez (zii.sekretarka@gmail.com), Združenje izobraževalnih institucij, g.i.z.

Objavljen poziv za vpis v register izvajalcev programov izobraževanja in usposabljanja

Na spletni strani Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) je objavljen *prvi javni poziv za vpis v register zunanjih izvajalcev programov izobraževanja in usposabljanja*. Register zunanjih izvajalcev programov aktivne politike zaposlovanja je objavljen v skladu z Zakonom o urejanju trga dela (ZUTD), ki se uporablja od 1. januarja 2011. Odslej lahko programe izobraževanja in usposabljanja izvajajo le zunanji izvajalci, vpisani v register. Programi sodijo v okvir aktivne politike zaposlovanja (APZ).

Z javnim pozivom želi ZRSZ pridobiti predloge izvajalcev za izvajanje omenjenih programov izobraževanja in usposabljanja v okviru APZ.

Poziv za vpis v register zunanjih izvajalcev zajema programe institucionalnega usposabljanja **ter** programe priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) na območjih, na katerih se kažejo potrebe po teh programih, pa zanje ZRSZ doslej ni pridobil zunanjih izvajalcev. Programi so namenjeni brezposelnim in drugim iskalcem zaposlitve, s ciljem, da pridobijo nova znanja in veščine glede na potrebe trga dela. S tem si lahko povečajo možnosti za zaposlitev in uspešen karierni razvoj.

Javni poziv opredeljuje pogoje in dokazila za ugotavljanje in priznavanje sposobnosti zunanjih izvajalcev programov izobraževanja in usposabljanja. Poziv **je odprt od objave naprej in nima opredeljenih posebnih rokov za predložitev vloge** oziroma predloga za vpis v Register zunanjih izvajalcev. Izvajalci lahko kadar koli od objave poziva naprej posredujejo predloge za vpis v register. Predloge lahko oddajo

osebno ali po pošti na naslov Centralne službe ZRSZ v Ljubljani. Predlogi morajo biti v celoti pripravljene v skladu z dokumentacijo in navodili iz javnega poziva. ZRSZ bo o predlogih za vpis v Register zunanjih izvajalcev odločil najpozneje v roku 45 dni od prejema posameznega popolnega predloga za vpis v Register zunanjih izvajalcev.

Več lahko preberete na [spletni strani ZRSZ](#).

Povzela: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

Vključevanje priseljencev na področju vzgoje in izobraževanja: Slovenija med politiko in prakso

Ljubljana, Slovenija, 21. septembra 2011

Na konferenci, ki jo organizira British Council v sodelovanju s Predstavnštvom Evropske komisije v Sloveniji ter ob podpori Državnega zbora, bo predstavljena mednarodna raziskava Indeks politik vključevanja migrantov (MIPEX III). Vabilo in program konference sta objavljena v [obvestilu](#).

Learning later in life – uncovering the potential of investing in an ageing workforce (Učenje kasneje v življenju – odkrivanje možnosti vlaganja v starajočo se delovno silo)

Bruselj, Belgija, 21. in 22. september 2011

Za oddajo prispevkov je že prepozno, za prijavo udeležbe pa verjetno še ne. Cedefop in Evropska komisija skupaj organizirata dvodnevni mednarodni seminar o učenju kasneje v življenju in učinkih vlaganja v starajočo se delovno silo. Seminar bo mednarodni zbor raziskovalcev, oblikovalcev politik in strokovnjakov. S pripravo dobre podlage za nadaljnje delo bo seminar prispeval k Evropskemu letu aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti 2012. Za več informacij pogledajte spletno stran:

<http://www.cedefop.europa.eu/en/news/18256.aspx?nlid=18287>.

Web 2.0 for Social Inclusion : Entrepreneurship, innovation and creativity (Web 2.0 za socialno vključenost : Podjetništvo, inovativnost in ustvarjalnost)

Budimpešta, Madžarska, 22. in 23. september 2011

Izvajalci dveh EU projektov vabijo na zaključni predstavitvi izsledkov raziskovanja, izdelkov in storitev, narejenih v dveh letih intenzivnega dela – [Learning 2.0 for an Inclusive Knowledge Society - Understanding the Picture](#) in [Fostering Return to Employment through Entrepreneurship, Innovation and Creativity](#). Oba projekta sta sofinancirana iz sredstev Evropske komisije (program Vseživljenjsko učenje) in bosta zaključena kmalu po tej skupno organizirani konferenci.

Never Waste a Crisis! – Inclusive Excellence, Innovative Technologies and Transformed Schools as Autonomous Learning Organisations

(Izkoristimo krizo! – vključujoča odličnost, inovativne tehnologije in šole, preoblikovane v avtonomne učee se organizacije)

Atene, Grčija, 27. do 29. oktober 2011

Evropsko omrežje za e-učenje (European Distance and e-Learning Network – EDEN) pripravlja to jesensko konferenco v okviru njihovih *Open Classroom Conference*. Konferenčne teme bodo: izobraževalno prilagajanje z novimi tehnologijami, pedagoška ustvarjalnost, usposabljanje učiteljev in vodstva ter transformacijske strategije za prilagajanje na radikalno spremenjeno zunanje okolje. Več o konferenci je objavljeno na spletni strani: <http://www.eden-online.org/eden-events/autumn-conference.html>.

Pushing Forward the Agenda: Emerging Issues in Working Life and Learning Research. 1st International Seminar in the ESREA Network Working Life and Learning

(Aktualna vprašanja na področju raziskovanja dela in učenja. 1. mednarodni seminar omrežja ESREA Delo in učenje)

Linköping, Švedska, 21. in 22. november 2011

Omrežja združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (*European Society for Research on the Education of Adults – ESREA*) so v svoj nabor konferenc in seminarjev v letu 2011 dodale še en seminar. Podrobnosti so objavljene na spletni strani http://www.esrea.org/filarkiv/1.286595/WorkandLearning2011_1stcall.pdf.

Oline Educa Berlin 2011 – 17th International Conference on Technology Supported Learning and Training

(17. mednarodna konferenca o s tehnologijo podprtem učenju in usposabljanju)

Berlin, Nemčija, 30. november do 2. december 2011

[Online Educa Belin](#) je največja svetovna konferenca o e-izobraževanju v podjetjih, izobraževalnih organizacijah in drugih organizacijah javnega sektorja. Vsakoletni dogodek ponuja strokovnjakom in uporabnikom e-izobraževanja iz vsega sveta forum za izmenjavo idej in navezovanje stikov. Tema letošnje konference je *Nove učne kulture*.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PRAŠTALO, Radojka

Timski coaching i razvoj karijere pojedinca u timu [Elektronski vir] / Radojka Praštalo. - 1. izd. - El. knjiga. - Ljubljana : Glotta Nova, 2010

REBOLJ, Vanda

Odkrivanje tihega znanja za potrebe kariere v luči novih tehnologij [Elektronski vir] / Vanda Rebolj. - 1. izd. - El. knjiga. - Ljubljana : Glotta Nova, 2010

REPUBLIC of Macedonia : national report on the development and state of the art of adult learning and education. - Sarajevo : ddv international, SEE Regional Office, 2008. - 68 str. : preglednice ; 30 cm

ST. CLAIR, Ralf

Why literacy matters : understanding the effects of literacy education for adults / [Ralf St. Clair]. - Leicester : NIACE, cop. 2010. - 216 str. : ilustr. ; 24 cm

SWANTON, Pauline

LARA - a response to ageing : training package. - Hamburg : Hamburger Volkshochschule, 2010. - 3 zv. (8; 23; 26 str.) : ilustr. ; 30 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.laraproject.net/outcomes/lara-training/lara-training-package.html>

SWANTON, Pauline

LARA učenje - odgovor staranju : izobraževalni paket / [avtorica priročnika je Pauline Swanton ; sodelovali pa so še: Jim Soulsby ... [et al.]. - Hamburg : Hamburger Volkshochschule, 2010. - 3 zv. (8; 23; 26 str.) : ilustr. ; 30 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.laraproject.net/outcomes/lara-training/lara-training-package.html>

TEACHING and learning strategies for the thinking classroom / Alan Crawford ... [et al.]. - New York : International Debate Education Association, cop. 2005. - IX, 244 str. ; 28 cm : ilustr.

TEACHING with digital video : watch, analyze, create / edited by Glen L. Bull, Lynn Bell. - 1st ed. - Eugene ; Washington : International Society for Technology in Education, cop. 2010. - XII, 220 str. : ilustr. ; 28 cm

TOOLS for staff development. Module 4, Teaching and learning approaches for working with literacy, language and numeracy learners. - London : Basic Skills Agency, 2007. - 99 str. : ilustr. ; 30 cm + 1 optični disk (CD-ROM). - (Supporting self-improvement in teaching literacy, language and numeracy)

WORLD population ageing 2009. - New York : United Nations, 2010. - LIV, 73 str. : graf. prikazi, zvd. ; 28 cm + 1 CD-ROM. - Bibliografija: str. 51-55. - Dostopno tudi na: http://www.un.org/esa/population/publications/WPA2009/WPA2009_WorkingPaper.pdf

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; Sonja Klemenčič, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Klemen Zajec | Korektorja: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, Peter Monetti | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

